

**Colegiul de disciplină și etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

H O T Ă R Ă R E nr. 3-34/2025

cu privire la examinarea contestației procurorului – șef al Secției judiciar – penale, Marcel Dimitraș și Judecătorului în Judecătoria Orhei, sediul Rezina, Elvira Lavciuc împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare din 24.01.2025 în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța

mun.Chișinău

16 aprilie 2025

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte – Alexandru Lozan

Membrii – Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Constantin Șușu, Vitalie Sîli, Oleg Televca, Pavel Țurcan

examinând în ședință publică contestațiile procurorului-șef al Secției judiciar-penale, Marcel Dimitraș și judecătorului în Judecătoria Orhei, sediul Rezina, Elvira Lavciuc, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 24.01.2025, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța,-

C O N S T A T Ă :

Cu referire la înregistrarea contestației:

La 27.01.2025 la Consiliul Superior al Procurorilor, a fost înregistrată contestația depusă de către procurorul-șef al Secției judiciar-penale Marcel Dimitraș, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 24.01.2025 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța. La 30.01.2025 contestația a fost înregistrată la Colegiul de disciplină și etică cu numărul 34.

La data de 20.02.2025 cu numărul de înregistrare 581 la Consiliul Superior al Procurorilor, a fost depusă contestația formulată de Judecătorul în Judecătoria Orhei, sediul Rezina, Elvira Lavciuc, împotriva aceleiași decizii a Inspecției procurorilor din 24.01.2025, referitoare la încetarea procedurii disciplinare vizând procurorul Vasile Oanța din cadrul Procuraturii raionului Orhei.

Ulterior, la 21.02.2025 cu numărul de înregistrare 625 la Consiliul Superior al Procurorilor a fost depusă contestația în original, cu conținut identic, formulată de același judecător, Elvira Lavciuc.

La 24.02.2025, cele două contestații depuse de judecătorul din cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Elvira Lavciuc, au fost înregistrate la Colegiul de disciplină și etică cu numerele 64 și 65.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale contestațiilor:

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor din 24.01.2025, la data de 27.01.2025, procurorul – șef al Secției judiciar penale, Marcel Dimitraș, a înregistrat o contestație împotriva acesteia și a solicitat Colegiului de disciplină și etică admiterea contestației în vederea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului din cadrul Procuraturii raionului Orhei, Vasile Oanța.

Ulterior, la 20 și la 21.02.2025 la Consiliul Superior al Procurorilor au fost înregistrate contestații cu conținut similar, depuse de Judecătorul în Judecătoria Orhei, sediul Rezina, Elvira Lavciuc, în baza la care a solicitat Colegiului de disciplină și etică admiterea acestora cu dispunerea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura raionului Orhei Vasile Oanța.

Din perspectiva art.49 alin.(4) din Legea nr.3/2016, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de 24.01.2025 iar contestația formulată de procurorul – șef al Secției judiciar penale, Marcel Dimitraș, a fost depusă la 27.01.2025, în termenul legal pentru exercitarea căii de atac.

De asemenea, din actele cauzei reiese că decizia Inspecției procurorilor din 24.01.2025 a fost înregistrată în cancelaria Judecătoriei Rezina cu numărul de intrare 1823, la data de 04.02.2025. Contestațiile ulterioare au fost expediate prin intermediul poștei la data de 17.02.2025 și înregistrate la Consiliul Superior al Procurorilor la 20.02.2025, respectiv 21.02.2025, fiind astfel depuse în termenul legal.

Prin urmare, Colegiul constată că autorii sesizărilor au respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare:

La data de 03.09.2024, Inspecția procurorilor a înregistrat, conform Regulamentului privind organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, sesizarea formulată de judecătoarea Elvira Lavciuc, prin care se solicită tragerea la răspundere disciplinară a procurorului din cadrul Procuraturii raionului Orhei, Vasile Oanța, pentru fapte ce pot constitui abateri disciplinare în legătură cu conducerea și reprezentarea învinuirii în instanța de judecată, în cauza penală nr. XXXXXX.

Ulterior, la data de 04.10.2024, Inspecția procurorilor a înregistrat, în temeiul aceluiași regulament, sesizarea procurorului-șef al Secției judiciar-penale, Marcel Dimitraș, având același obiect — solicitarea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului Vasile Oanța, pentru fapte ce pot constitui abateri disciplinare în cadrul activității de conducere și reprezentare a învinuirii în cauza penală nr. XXXXXX, aflată pe rolul instanței de judecată.

Din conținutul sesizărilor sus menționate, rezultă că abaterile disciplinare pretins comise de către procurorul din cadrul Procuraturii raionului Orhei, Vasile Oanța, s-au manifestat prin: cercetarea incompletă a circumstanțelor cazurilor; aprecierea incorectă a gravității și gradului prejudiciabil al faptei; interpretarea eronată a normelor penale; calificarea greșită a faptelor imputate persoanei vizate; indicarea unor circumstanțe contradictorii în actul de acuzare, cu referire la consemțământul victimei, exprimarea voinței acesteia, vârsta victimei și existența unei vârste fragede; omiterea anexării concluziilor scrise în cadrul dezbaterilor judiciare; omiterea înmânării rechizitoriului și a informațiilor relevante către învinuit.

Prin decizia din 07.10.2024 emisă de inspecția procurorilor s-a dispus conexarea într-o procedură unică sesizările înaintate de către judecătorul în Judecătoria Orhei,

sediul Rezina, Elvira Lavciuc și procurorului – șef al Secției judiciar penale, Marcel Dimitraș, acordând procedurii numărul 253s/24.

În rezultatul verificării sesizării sus vizate, Inspecția procurorilor, prin decizia din 07.11.2024, a încetat procedura disciplinară în privința procurorului nominalizat, din lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Decizia respectivă fiind contestată atât de către judecătorul în Judecătoria Orhei, sediul Rezina, Elvira Lavciuc și procurorului – șef al Secției judiciar penale, Marcel Dimitraș, a fost anulată parțial prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-67/2024 din 26 decembrie 2024, cu remiterea procedurii disciplinare Inspecției procurorilor pentru efectuarea investigațiilor suplimentare.

Totodată, Colegiul de disciplină și etică în motivarea hotărârii din 26.12.2024 a indicat că inspectorul din cadrul inspecției procurorilor a omis să verifice:

- *Executarea de către procurorul Vasile Oanța a prevederilor art.52 alin.(2) pct.25 și art.296 alin.(5) din Codul de procedură penală, cu referire la modul de înmânare a rechizitoriului învinuitului;*

- *Executarea de către procurorul Vasile Oanța a prevederilor ordinului Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018 „Cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, cu referire la modul de coordonare a poziției acuzatorului de stat cu procurorul ierarhic superior, secției specializate a Procuraturii Generale, întocmire a discursului și prezentării acestuia instanței de judecată, inclusiv Indicația Procuraturii Generale nr.11-3d/16-7991 din 09.12.2016.*

În rezultatul verificării suplimentare a circumstanțelor expuse în sesizare, la 24.01.2025, Inspecția procurorilor a emis repetat decizia de încetare a procedurii procurorului vizat, din lipsa temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Decizia respectivă a fost, din nou, contestată atât de către judecătorul Elvira Lavciuc, cât și de către procurorul – șef al Secției judiciar-penale, Marcel Dimitraș.

Cu referire la fondul pretensei cauze disciplinare :

În ambele sesizări, formulate de către judecătoria Elvira Lavciuc și procurorul-șef Marcel Dimitraș, se invocă aceleași presupuse abateri disciplinare, pretins comise de procurorul Vasile Oanța în cauza penală nr. XXXXXX, și anume:

I. Procurorul Vasile Oanța la conducerea urmăririi penale în cauza indicată, nu a evaluat corect circumstanțele, gravitatea și gradul prejudiciabil al faptei, a interpretat eronat normele penale și respectiv greșit a învinuitul comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. c) din Codul penal și art. 175 din Codul penal. Ori, acțiunile învinuitului urmau a fi încadrate de către procuror în conformitate cu prevederile art. 166 alin. (2) lit. c) și art. 172 alin. (3) lit.a) din Codul penal;

Procurorul a înaintat învinuirea conform normelor penale care nu coraborează între ele. Or, realizarea laturii obiective ale infracțiunilor imputate, definesc circumstanțe contradictorii cu referire la [...].

Eroarea admisă de procuror la etapa urmăririi penale, nu a fost remediată nici în faza de judecare a cauzei penale în ordinea art.325 și art.326 din Codul de procedură penală;

Procurorul nu a stabilit cu certitudine în cadrul investigațiilor, dacă învinuitul și-a atins scopul/intențiile criminale și nu a asigurat plenitudinea investigațiilor pe caz.

În acest context, subiecții sesizărilor au indicat că, conform pct.20 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție despre practica judiciară în cauzele din categoria infracțiunilor privind viața nr.17 din 07.11.2005, modificată prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 25.06.2018 – sub incidența [...].

La fel, potrivit pct.1.2 din Circulara Procuraturii Generale nr.16.03.2023 nr.17-2d/23-398 pe infracțiuni privind [...].

În acest context, procurorul prin acțiunile sale a adus atingere prevederilor actelor prenotate precum și art.7 alin.(1) din Codul penal, care prescriu că la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală; art.15 Cod penal care statuează că gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă; art.113 alin.(1) Cod penal – se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală; art.19 alin.(3) din Codul de procedură penală – organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei...; art.52 alin.(1) pct.3) din Codul de Procedură penală – în cadrul urmăririi penale procurorul conduce personal urmărirea penală și controlează legalitatea acțiunilor procesuale efectuate de organul de urmărire penală; art.52 alin.(1) pct.6) din Codul de procedură penală–procurorul verifică calitatea probelor administrate, veghează ca orice infracțiune să fie descoperită, orice infractor să fie tras la răspundere penală și ca nici o persoană să nu fie urmărită fără să existe indici temeinici că a săvârșit o infracțiune;

II. Învinuirea este neclară, neconcretă, contradictorie, ambiguă și nu corespunde rigorilor art.281 alin.(2) din Codul de procedură penală, or procurorul în actul de învinuire înaintat învinuitului a indicat circumstanțe neconsecvente, contradictorii cu referire [...];

În ordonanța de punere sub învinuire cât și rechizitoriu este indicat că presupusele fapte infracționale, au fost comise la ora 16.00 – 16.10 minute, pe când din înregistrările video, rezultă că victima s-a ridicat de pe scaun la ora 14:51:56 secunde și apre în vizor la ora 16:09:11 secunde.

III. Procurorul nu a anexat concluziile scrise în dezbaterile judiciare din 25.03.2024 și dezbaterile judiciare suplimentare din 18.04.2024, fapt care contravine art.381 alin.(3) din Codul de procedură penală;

IV. Procurorul a omis înmânarea rechizitoriului, informațiilor relevante învinuitului, fapt ce a generat amânarea ședinței de judecată din 19.03.2023 și a adus atingere prevederilor art.52 alin.(1) pct.25 din Codul de procedură penală;

V. Contrar prevederilor art.176 alin.(1) din Codul de procedură penală, procurorul Vasile Oanța, anterior terminării urmăririi penale și expedierii cauzei în instanța de judecată nu a aplicat în privința învinuitului nici o măsură preventivă conform art.175 alin.(3) din Codul de procedură penală precum și nici o măsură procesuală de constrângere conform art.197 alin.(1) din Codul de procedură penală, cunoscând cu certitudine că la 04.11.2022 încetase de drept măsura preventivă anterioară, sub formă de arestare la domiciliu pe un termen de 30 zile cu monitorizarea electronică a învinuitului prin încheierea din 05.10.2022.

VI. Procurorul Vasile Oanța, contrar art.293 alin.(1) și art.294 alin.(1-3) din

Codul de procedură penală, nu a informat reprezentantul legal al părții vătămate despre terminarea urmăririi penale și nu a prezentat materialele de urmărire penală precum și faptul că prin respingerea cererilor apărării prin care a solicitat audierea experților care au întocmit raportul de expertiză psihologică în privința victimei, dispunerea unei expertize psihologice suplimentare asupra victimei și dispunerea expertizei psihologice în privința învinutului au dus la lezarea dreptului la apărare a părților implicate în proces.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procurori în opinia autorului sesizării:

Din perspectivă disciplinară, acțiunile/inacțiunile procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța, urmează a fi analizate dacă întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) și e¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură – *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) și săvârșirea, în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, a unor acțiuni sau inacțiuni prin care, cu intenție ori din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale unor persoane fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale cu privire la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Autorii sesizării au opinat că la conducerea urmăririi penale și reprezentarea acuzării în instanța de judecată în cauza penală nr.XXXXXXX, acțiunile/inacțiunile sus indicate admise de procurorul în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța, constituie abateri grave de la Codul de procedură penală, fiind în sfera unor încălcări ce cad sub sfera disciplinară.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor:

Prin decizia Inspecției procurorilor, din 24.01.2025 s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut că, *„Din perspectivă disciplinară, Inspecția procurorilor va verifica dacă acțiunile procurorului Vasile Oanță, întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură – îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3).*

Conform art. 41 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

Autorii sesizării în mod primordial critică acțiunile procurorului Vasile Oanță în etapa calificării și înregistrării faptului. Autorii sesizării sunt de opinie că acesta a greșit în încadrarea faptelor și anume nu a aplicat prevederile art. 166 alin. (2) lit. c) Cod penal răpirea unei persoane, săvârșită cu bună-știință asupra unui minor și art. 175 Cod penal.

Așa cum este menționat în doctrina în materie disciplinară pentru procurori și judecători, atunci când se pune în discuție modul în care un procuror a interpretat și

a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care recunoaște în subsidiar elementul „propriei convingeri” și reprezintă o garanție a independenței procurorului.

În procesul de verificare disciplinară, inspectorul nu își poate aroga nici competențele procurorului ierarhic superior, nici ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate de a substitui. Aprecierea despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanată exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile.

Analizând legislația și practica instanțelor de judecată, observăm că: Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 164 din Codul penal, constă în fapta prejudiciabilă alcătuită din: 1). acțiunea principală; 2). acțiunea sau inacțiunea adiacentă.

De regulă, [...].

Astfel, în cadrul verificării, Inspekția procurorilor nu a identificat probe care să demonstreze că procuror Vasile Oanța, la efectuarea urmăririi penale și ulterior la susținerea acuzării de stat, a acționat cu rea-credință, irațional sau nerezonabil.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în lipsa acestora nu poate fi reținută răspunderea disciplinară decât în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, se constată că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului vizat.

Dintr-o altă viziune, conchid că, în condițiile în care, în prezent, pe rolul Curții de Apel se află apelul procurorului împotriva sentinței judecătorești Orhei secția penală din 19.09.2024, implicarea Inspekției procurorilor în cauza penală constituie ingerință în actul de justiție și negativ se va răsfrânge la rejudecarea cauzei penale de către instanța de apel.

Aprecierea tuturor probelor urmează a fi dată conform legislației procesual-penale de către Curtea de Apel Bălți...’.

Totodată, Inspekția Procurorilor a înlăturat neajunsurile anterioare, executând în totalitate observațiile indicate de Colegiul de disciplină și etică în Hotărîrea nr.3-67/2024 din 26 decembrie 2024.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică:

Studiind contestațiile depuse, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspekția procurorilor și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de părți, Colegiul consideră că, contestațiile depuse sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse cu menținerea deciziei Inspekției Procurorilor.

Colegiul de disciplină și etică va analiza în continuare, în detaliu, abaterile disciplinare, invocate de către subiecții sesizării, pretinse a fi comise de către procurorul în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța, la instrumentarea cauzei penale nr.XXXXXX.

I. La conducerea urmăririi penale și reprezentarea în judecată a învinuirii pe cauza penală nr.XXXXXX, procurorul Vasile Oanța nu a evaluat corect circumstanțele, gravitatea și gradul prejudiciabil al faptei, a interpretat eronat normele penale și respectiv greșit a incriminat penalului comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin.(2) lit.c) din Codul penal și art. 175 din Codul penal pe când acțiunile acuzatului urmau a fi calificate în baza art. 166 alin.(2) lit.c) și art. 172 alin.(3) lit.a) din Codul penal.

La acest argument, Colegiul subliniază faptul că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În art.38 din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

În același context art.38¹ alin.(1) și (2) din Legea cu privire la procuratură prevede că „...*Se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective.*(2) *Se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f) fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de procuror trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației concrete care ar face-o înțeleasă....”.*

Aceste dispoziții sunt esențiale pentru analiza oricărei sesizări disciplinare și reprezintă criteriul fundamental în stabilirea răspunderii.

Colegiul, reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, *vinovăție* și *legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs*, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată*, și pe de altă parte, *nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar*.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale de serviciu.

În condițiile prevederilor art. 20, 298-299¹ și 313 din Codul de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

În consecință, *activitatea procesuală a procurorului poate fi supusă doar controlului procurorului ierarhic superior și controlului judecătoresc*, orice altă formă de control reprezentând o imixtiune în independența decizională a acestuia.

În continuare Colegiul remarcă faptul că potrivit art.113 alin.(2) din Codul penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

În acest context, Colegiul de disciplină și etică subliniază că nu are competența de a analiza temeinicia sau corectitudinea calificării juridice efectuate de procuror în cadrul urmăririi penale.

Prerogativa stabilirii încadrării juridice a faptelor revine, în mod exclusiv, organului de urmărire penală, iar controlul final asupra acestei calificări aparține instanței de judecată, iar în cazul de față speța data se află la moment spre examinare la Curtea de Apel.

În acest sens, Colegiul nu substituie rolul procurorului sau al judecătorului în procesul penal și nu se va pronunța asupra justei aplicări a normelor de drept penal material.

Analiza disciplinară se va limita strict la aprecierea dacă opțiunea de calificare juridică aleasă de procurorul Vasile Oanța a fost rezultatul unei conduite săvârșite cu intenție sau din neglijență gravă, astfel cum acestea sunt definite de art. 38¹ alin.(1) și (2) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratura.

Examinarea calificării juridice a faptelor în baza art.164 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

Colegiul reține că autorii contestațiilor au criticat modul în care procurorul în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanță, a calificat faptele presupus infracționale, susținând că încadrarea juridică a fost greșită, fiind aplicate art. 164 alin. (2) lit. c) și art. 175 Cod penal, în loc de art. 166 alin. (2) lit. c) și art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

În continuare, Colegiul va analiza pentru fiecare normă penală invocată în sesizare dacă procurorul a acționat cu intenție sau, eventual, cu o formă de neglijență gravă la momentul calificării faptelor – condiții esențiale pentru angajarea răspunderii disciplinare, potrivit art. 38¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 3/2016 privind Procuratura.

În ceea ce privește încadrarea faptelor în temeiul art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a argumentat în mod temeinic că alegerea acestui text de lege este susținută atât de legislație, cât și de practica instanțelor de judecată. Potrivit constatărilor Inspecției se atestă că:

Infrațiunea este una formală, se consumă în momentul reținerii persoanei, iar durata acestei rețineri nu afectează calificarea faptei, ci doar individualizarea pedepsei.

În speță, victima [...].

Așadar, procurorul nu a acționat arbitrar sau contrar normelor legale atunci când a aplicat art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În plus, Colegiul reține că, potrivit normelor art.325 alin.2) Codului de procedură penală, instanța de judecată avea competența de a recalifica fapta în cazul în care considera că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 166 alin. (2) lit. c), avînd în vedere că pedeapsa pentru această infracțiune este mai blîndă decît în cazul infracțiunii prevăzute de art.164 alin.2) lit.c) Cod penal.

Astfel, Colegiul este de acord cu poziția exprimată de Inspecția procurorilor și constată că, în ceea ce privește aplicarea art. 164 alin. (2) lit. c), procurorul a acționat

în limitele competenței sale profesionale, iar analiza factuală și juridică a fost efectuată într-un cadru legal și rezonabil. Nu s-au identificat elemente de conduită intenționat greșită sau de lipsă de diligență profesională care să justifice angajarea răspunderii disciplinare.

Examinarea calificării juridice a faptelor în baza art. 175 din Codul penal.

În continuare, autorii contestațiilor au susținut că procurorul Vasile Oanța ar fi calificat eronat acțiunile învinutului în baza art. 175 din Codul penal, în loc să le încadreze în temeiul art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Colegiul reține că, potrivit art. 8 și art. 10 din Codul penal, caracterul infrațional al faptei și pedeapsa aplicabilă se stabilesc în raport cu legea penală în vigoare la momentul comiterii faptei.

Or, fapta examinată a avut loc în luna septembrie 2022, [...].

Această normă nu impunea, în mod expres, existența consimțământului victimei ca element constitutiv. Consimțământul a fost introdus în redactarea art. 175 abia începând cu 09.01.2023, când formularea s-a modificat în sensul: [...].

Aplicarea retroactivă a noii forme a articolului care presupune consimțământul și modifică semnificativ elementele infracțiunii, nu este permisă în defavoarea inculpatului, conform art. 10 alin. (2) Cod penal.

Așadar, procurorul a fost obligat legal să aplice forma veche a textului, în vigoare la momentul comiterii faptei, care era mai favorabilă inculpatului în sensul legii.

Colegiul reține, de asemenea, că practica instanțelor de judecată a confirmat legalitatea încadrării unor fapte similare în baza art. 175 din Codul penal.

Nu se poate reține existența unei intenții sau neglijențe grave, în condițiile în care soluția adoptată era conformă cu practica judiciară existentă.

Mai mult ca atât, procurorul Vasile Oanța a transmis prin poșta electronică de serviciu spre consultare învinuirea formulată în adresa Secției Judiciar Penale din cadrul Procuraturii Generale (fapt confirmat prin extrasul anexat la dosarul disciplinar), iar careva obiecții din partea secției în adresa procurorului de caz nu au parvenit.

Aceste elemente confirmă o abordare responsabilă și consultativă și exclud orice ipoteză de conduită abuzivă sau izolat eronată a procurorului de caz.

În plus, Colegiul subliniază că la momentul examinării prezentei cauze disciplinare, dosarul penal se află încă pe rolul Curții de Apel, iar instanța ierarhică nu s-a pronunțat definitiv nici asupra fondului, nici asupra corectitudinii calificării juridice a faptei indicate în rechizitoriu.

Chiar dacă instanța de fond a pronunțat o soluție de achitare, aceasta nu este definitivă, iar până la pronunțarea unei hotărâri irevocabile nu se poate vorbi despre producerea unor urmări grave care să justifice tragerea la răspundere disciplinară a procurorului pentru eventuale greșeli profesionale. În acest context, orice analiză anticipativă asupra legalității calificării ar echivala cu o ingerință în activitatea judecătorească, ceea ce excede competența Colegiului.

Însuși Colegiul de disciplină și etică reiterează o regulă fundamentală derivată din jurisprudența națională, standardele internaționale privind independența procurorului și principiile de drept procesual penale, conform căreia simpla diferență de opinie în ceea ce privește calificarea juridică a unei fapte nu poate constitui în sine un temei de angajare a răspunderii disciplinare.

În activitatea sa, procurorul exercită atribuții ce implică o analiză complexă de fapt și de drept, iar alegerea încadrării juridice presupune examinarea elementelor constitutive ale infracțiunii, raportate la probatoriul disponibil în dosar. Această activitate presupune un anumit grad de apreciere profesională, care este protejat de principiul independenței funcționale.

Este unanim recunoscut, atât doctrinar, cât și în practica disciplinară, că răspunderea disciplinară intervine doar în cazul în care fapta a fost comisă cu intenție sau din neglijență gravă, conform art.38¹ alin. (1) și (2) din Legea cu privire la Procuratură. Astfel, nu este suficientă simpla existență a unei erori de apreciere juridică pentru a activa mecanismele disciplinare.

Ori, în practică, este inevitabil ca procurorii și judecătorii să aibă opinii juridice divergente cu privire la aceeași speță. Tocmai de aceea, Codul de procedură penală prevede căile legale de atac, ceea ce demonstrează că sistemul de drept tolerează și chiar prevede corectări în dinamica procesului, fără a le asocia cu vina sau culpabilitatea autorului actului inițial.

În acest sens, Curtea Constituțională a reținut în mod constant că răspunderea disciplinară nu trebuie confundată cu controlul de legalitate sau de oportunitate al actelor procesuale.

Orice altă interpretare ar crea un precedent periculos, în care fiecare soluție diferită de cea a instanței ar putea genera o anchetă disciplinară – fapt ce ar submina însăși independența profesiei de procuror.

Așadar, diferența de opinie juridică – chiar și în ceea ce privește încadrarea penală – este un fenomen firesc, înrădăcinat în natura activității judiciare și nu poate reprezenta temei de sancțiune disciplinară decât în condițiile expres prevăzute de lege, respectiv atunci când este dovedită rea-credință, neglijență gravă sau afectarea gravă a drepturilor procesuale ale părților.

În final, Colegiul constată că în acțiunile procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța, nu se regăsește forma de vinovăție cerută de art. 38¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 3/2016 privind Procuratura – nici intenție, nici neglijență gravă.

Calificarea aleasă a fost justificată juridic, susținută prin practică și normă legală valabilă la data săvârșirii faptei, învinuirea fiind inclusiv coordonată cu reprezentanții Secției Judiciar Penale din cadrul Procuraturii Generale, iar la moment nu există o hotărâre definitivă și irevocabilă pe caz.

II. Învinuirea este neclară, neconcretă, contradictorie, ambiguă și nu corespunde rigorilor art.281 alin.(2) din Codul de procedură penală.

Autorii contestației au invocat că ordonanța de punere sub învinuire a fost întocmită într-o manieră neclară, contradictorie și neconformă cu prevederile art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, susținând că în învinuire nu a fost indicată explicit vârsta victimei.

Totodată, s-a semnalat o aparentă discrepanță între ora indicată în actul de învinuire (16:00–16:10) și înregistrările video (14:51 și 16:09).

Colegiul reține că, potrivit art. 281 alin. (2) CPP, ordonanța de punere sub învinuire trebuie să conțină: datele personale ale învinuitului; data, locul, mijloacele și modul de comitere a infracțiunii; forma vinovăției; motivele și semnele calificative ale încadrării juridice.

Din analiza actelor întocmite de procurorul Vasile Oanța rezultă că aceste cerințe au fost respectate. Informațiile esențiale privind identitatea învinuitului,

încadrările juridice (art. 164 și 175 Cod penal), contextul faptei și tipul de vinovăție imputată au fost indicate.

Faptul că unele formulări ar putea fi îmbunătățite din punct de vedere stilistic sau că exprimările sunt succinte nu transformă învinuirea într-una „neclară sau contradictorie” în sensul procesual al legii. Mai mult ca atât art. 366 alin.3) Cod procedură penală oferă dreptul inculpatului ca în cazul în care învinuirea nu este clară, procurorul îi face explicațiile respective.

Cu privire la vârsta victimei, chiar dacă nu s-a menționat expres în actul de învinuire, acest element rezultă din conținutul cauzei penale, cum ar fi declarațiile părții vătămate, declarațiile reprezentantului părții vătămate, ale martorilor etc, iar cunoașterea vârstei de către inculpat nu se pune la dubiu odată ce inculpatul este vecin cu victima, totodată când victima a mai fost găsită la el în acasă de către mama ultimei, respectiv o asemenea omisiune nu afectează validitatea învinuirii.

Existența acestei circumstanțe poate fi detaliată și argumentată în instanță, fără a presupune ilegalitatea învinuirii inițiale.

În ceea ce privește diferența de timp între ora indicată în act și momentul din înregistrarea video, aceasta nu poate fi calificată ca o abatere disciplinară. Discrepanțele de ordin temporal minore (diferență de minute) pot apărea ca urmare a estimărilor inițiale, a etapizării acțiunilor – iar acestea nu demonstrează rea-credință sau neglijență gravă din partea procurorului.

De asemenea, conform art. 282 CPP, înaintarea acuzării s-a realizat în prezența apărătorului, iar învinuitul a fost informat asupra conținutului învinuirii, având posibilitatea de a-și exercita drepturile procesuale în mod deplin.

Nu există indicii că dreptul la apărare a fost restrâns sau încălcat, iar apărătorul nu a invocat nulitatea actului care să derive din modul de redactare a învinuirii.

Este de reținut și faptul că, potrivit art. 326 CPP, procurorul poate modifica învinuirea în sensul agravării ei și în faza de judecată, inclusiv în apel, dacă probele o justifică.

Așadar, eventualele omisiuni de detaliu sau lipsuri de formulare în faza urmăririi penale pot fi remediate în cadrul procedurii judiciare, ceea ce exclude ideea de prejudiciu ireparabil.

Mai mult, cauza se află în prezent pe rolul Curții de Apel, care urmează să se pronunțe atât asupra temeiniciei învinuirii, cât și asupra aspectelor de fond ale calificării și susținerii acuzării.

Colegiul constată că actele de învinuire întocmite de procurorul Vasile Oanța respectă exigențele minime impuse de art. 281 și 282 din Codul de procedură penală, iar eventualele critici privind detalii de redactare sau estimări de timp nu se ridică la nivelul unei conduite intenționate sau de neglijență gravă.

Nu există o afectare substanțială a drepturilor procesuale, iar cauza se află încă în curs de judecare, fără o hotărâre definitivă.

Prin urmare, nu sunt întrunite condițiile pentru a reține o abatere disciplinară în acțiunile procurorului sub acest aspect.

III. Procurorul nu a anexat concluziile scrise în dezbaterile judiciare din 25.03.2024 continuate la 18.04.2024 și după reluarea cercetării judecătorești finisate la 11.07.2024, fapt care contravine art.381 alin.(3) din Codul de procedură penală.

Contestațiile formulate împotriva procurorului Vasile Oanța conțin și critica potrivit căreia acesta nu ar fi anexat concluziile scrise în cadrul dezbaterilor judiciare desfășurate în datele de 25.03.2024, 18.04.2024 și cele suplimentare din 11.07.2024 care au avut loc după reluarea cercetării judecătorești, ceea ce ar fi contrar dispozițiilor art. 381 alin. (3) Cod de procedură penală, conform cărora:

„Concluziile scrise se anexează la procesul-verbal...” și contrar ordinului Procurorului General Nr.2/21 din 02.01.2018, cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești și anume în pct.17 unde este expres prevăzut faptul că: ”... Discursul procurorului se întocmește în scris. Conform art.381 alin.(3) Cod de procedură penală, el se anexează la procesul-verbal al ședinței de judecată. O copie a discursului se păstrează în dosarul de control”.

Colegiul reține, mai întâi, că procurorul a formulat susținerile verbale în formă orală din motiv că ședințele se desfășurau în raza teritorială a altui raion decât unde își afla sediul Procuratura raionului Orhei, evitînd amînarea ședinței de judecată pentru o altă dată, avînd în vedere cheltuieli suplimentare precum și faptul că reprezentatul legal al victimei era însărcinată și nu suporta deplasări lungi. În cazul dat instanța de judecată avînd înscrierea ședinței de judecată pe suportul electronic precum și înscrierile efectuate de către grefieră în procesul verbal al ședinței de judecată, nu a fost lipsită de poziția acuzatorului de stat ce ține de pedeapsă solicitată. Mai mult ca atît la materialele procedurii disciplinare acumulate de către inspecția procurilor se atestă prezența discursului acuzatorului de stat Vasile Oanța în formă scrisă. În cadrul ședinței CDE, fiind audiat procurorul Vasile Oanța, la întrebarea dacă ulterior a prezentat discursul său în formă scrisă, ultimul a declarat că a prezentat discursul în formă scrisă mai tîrziu.

În speță, Colegiul constată că procurorul Vasile Oanța a participat activ la dezbaterile judiciare în format oral, susținînd poziția acuzării și prezentînd argumentele relevante pentru soluționarea cauzei.

În plus, instanța nu este obligată să urmeze concluziile scrise, iar rolul lor este suplimentar și orientativ în procesul de deliberare.

Practica instanțelor arată că în multe cauze, concluziile scrise nu sunt formulate de niciuna dintre părți, fără ca acest fapt să aibă consecințe disciplinare.

Din punctul de vedere al răspunderii disciplinare, conform art.38 și art.38¹ din Legea nr. 3/2016, pentru a sancționa o abatere trebuie să fie dovedite: existența faptei; forma vinovăției (intenție sau neglijență gravă) și producerea unei consecințe prejudiciabile.

IV. Procurorul a omis înmînarea rechizitoriului, informațiilor relevante învinuitului, fapt ce a generat amînarea ședinței de judecată din 19.05.2023 și a adus atingere prevederilor art.52 alin.(1) pct.25 din Codul de procedură penală;

Unul dintre capetele de contestație vizează faptul că procurorul Vasile Oanța nu ar fi înmînat rechizitoriul și informațiile relevante învinuitului, ceea ce ar fi determinat amînarea ședinței de judecată din 19.05.2023.

Autorii contestației au susținut că această omisiune ar contravine art. 52 alin. (1) pct. 25 și art. 296 alin. (5) din Codul de procedură penală, afectînd astfel drepturile procesuale ale părților și ducînd la tergiversarea judecării cauzei, în detrimentul tuturor participanților în proces.

Colegiul constată că, potrivit art. 296 alin. (5) CPP, rechizitoriul trebuie înmănat învinuitului și apărătorului său, sub recipisă, iar despre această acțiune se face mențiune în anexa rechizitoriului.

În speță, rechizitoriul a fost remis avocatului învinuitului, fapt confirmat și de acesta în ședința prealabilă precum și în nota informativă prezentată inspecției procurorilor, ceea ce înseamnă că exigențele legale au fost formal respectate.

Este adevărat că amânarea unei ședințe de judecată poate avea drept consecință întârzierea soluționării cauzei și implicit, poate afecta interesele legitime ale victimei sau succesorului acesteia, în special în cauze de o sensibilitate sporită, cum este cazul infracțiunilor săvârșite asupra minorilor.

Dreptul la o judecată într-un termen rezonabil, garantat de art. 20 din Constituție și de art. 6 CEDO, vizează toate părțile – inclusiv partea vătămată – iar tergiversarea nejustificată a cauzei poate aduce atingere acestor drepturi.

Totuși, Colegiul reține că în cazul de față: amânarea ședinței a fost o măsură procesuală unică, izolată; scopul amânării a fost asigurarea dreptului la apărare al învinuitului, nu rezultatul unei omisiuni voluntare sau neglijențe flagrante; rechizitoriul a fost totuși înmănat învinuitului (avocatul), ceea ce respectă spiritul art. 296 alin. (5) CPP și, mai ales, nu s-au produs consecințe ireversibile asupra drepturilor procesuale ale victimei sau ale succesorului acesteia, termenul rezonabil de examinare a cauzei fiind respectat.

Colegiul apreciază că, deși o amânare a ședinței poate avea un impact punctual asupra duratei procesului și a drepturilor victimei, în speța de față: omisiunea procurorului nu a fost intenționată; nu a generat consecințe prejudiciabile grave și ireversibile pentru participanți, iar obligațiile prevăzute de art. 296 alin. (5) au fost, în esență, îndeplinite. Mai mult ca atât însuși apărătorul inculpatului a recunoscut faptul că ultimul fiind înștiințat de către procurorul de caz ca să se prezinte peste o oră pentru înmînarea rechizitoriului a manifestat un comportament nereserios și nu sa prezentat pentru înmînarea rechizitoriului.

Prin urmare, nu se întrunesc condițiile pentru reținerea unei abateri disciplinare, astfel cum sunt reglementate de art.38 și 38¹ din Legea nr. 3/2016 privind Procuratura.

V.Cu privire la neaplicarea vreunei măsuri preventive sau măsuri procesuale de constrângere anterior expedierii cauzei în instanță

Autorea contestației a imputat procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanță faptul că, anterior expedierii cauzei în instanța de judecată, nu ar fi dispus nici o măsură preventivă în temeiul art. 175 alin. (3) din Codul de procedură penală și nici vreo măsură procesuală de constrângere, conform art. 197 alin. (1) CPP, deși avea cunoștință că măsura preventivă anterioară – arestul la domiciliu cu monitorizare electronică – dispusă prin încheierea instanței din 05.10.2022, expirase de drept la data de 04.11.2022.

Colegiul reține că, potrivit art. 176 CPP, aplicarea unei măsuri preventive este posibilă doar în prezența unor temeiuri rezonabile și probe suficiente care să justifice riscul ca învinuitul să: se sustragă de la urmărirea penală sau judecată; să influențeze martorii sau să distrugă probele; să comită noi infracțiuni sau să provoace dezordine publică. Legea nu prevede o obligație absolută de aplicare a unei măsuri preventive în orice situație.

Dimpotrivă, alegerea de a nu aplica o măsură preventivă este un act de apreciere procesuală exclusivă a procurorului, care trebuie fundamentat în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei.

Colegiul constată că nu rezultă că învinuitul ar fi încercat să se eschiveze de la organul de urmărire penală, nu s-au semnalat tentative de influențare a martorilor sau de distrugere a probelor, și nici nu s-au produs incidente de ordin procedural care să afecteze desfășurarea cauzei în instanță. Cel puțin din materialele prezentate Colegiului, neaplicarea vreunei măsuri preventive nu a cauzat vreo tergiversare a procesului și nu a condus la întreruperea sau împiedicarea judecării cauzei, influențarea martorilor în vederea schimbării declarațiilor sau neprezentarea în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată.

Mai mult, procurorul are discreția de a aprecia proporționalitatea și necesitatea măsurii preventive, conform criteriilor detaliate în art. 176 alin. (3) CPP, printre care: gravitatea faptei; personalitatea inculpatului; starea de sănătate; situația familială; și alți factori concreți.

Lipsa unor riscuri concrete pentru desfășurarea procesului penal justifică, în mod legal, decizia de neaplicare a unei măsuri preventive. Într-un astfel de caz, aplicarea abuzivă a unei măsuri preventive ar fi contrară chiar principiului proporționalității și ar putea echivala cu o atingere nejustificată adusă drepturilor învinuitului/inculpatului.

De asemenea, Colegiul constată că nici în actele de sesizare, nici în motivarea contestației nu se indică fapte concrete, obiective, care să demonstreze o consecință prejudiciabilă a acestei presupuse omisiuni, cum ar fi: eschivarea de la judecarea cauzei a inculpatului; tergiversarea judecății; influențarea martorilor; comiterea unor noi infracțiuni, sau vreo altă perturbare a procedurii judiciare.

În lipsa unor temeuri concrete și a unor urmări prejudiciabile, neaplicarea unei măsuri preventive sau procesuale de constrângere nu poate fi calificată drept abatere disciplinară.

Așadar, Colegiul constată că decizia procurorului de a nu dispune o măsură preventivă a fost rezultatul unei aprecieri legale, echilibrate și conforme cu dispozițiile procesuale.

VI. Cu privire la prezentarea materialelor de urmărire penală și soluționarea cererilor privind expertizele.

Autorii sesizării susțin că procurorul Vasile Oanța ar fi încălcat prevederile art. 293 și 294 Cod de procedură penală, prin faptul că nu ar fi informat reprezentantul legal al părții vătămate despre terminarea urmăririi penale și nu i-ar fi prezentat materialele cauzei.

De asemenea, se susține că prin respingerea unor cereri a apărării, printre care: audierea experților care au întocmit raportul de expertiză psihologică a victimei, dispunerea unei expertize suplimentare asupra victimei, dispunerea unei expertize psihologice asupra învinuitului, s-ar fi adus atingere dreptului la apărare garantat de art. 66 CPP.

- Cu privire la informarea și accesul la materialele urmăririi penale

Colegiul constată că, potrivit **art. 293 alin. (1) CPP**, procurorul are obligația de a informa: „învinuitul, reprezentantul său legal, apărătorul, partea vătămată, partea civilă, partea civilmente responsabilă și reprezentanții lor despre terminarea urmăririi penale”.

Această informare trebuie consemnată potrivit art. 294 alin. (3) CPP, într-un proces-verbal separat.

Din analiza actelor dosarului și a contestației, rezultă cu certitudine că această informare nu a fost efectuată.

Totuși, Colegiul nu poate reține o abatere disciplinară or chiar și în cazul unei omisiuni de notificare, aceasta poate fi remediată ulterior prin comunicarea actelor în instanță – ceea ce s-a realizat în cadrul ședințelor judiciare.

La fel, Colegiul notifică faptul că reprezentantul părții vătămate niciodată nu a invocat faptul precum că nu a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale la faza de urmărire penală.

Totodată, Colegiul notează că drepturile părții vătămate sunt protejate prin reprezentantul său legal, iar în cadrul procesului penal, aceștia au avut posibilitatea de a participa la ședințe, inclusiv de a cunoștință cu cauza penală până la începerea cercetării judecătorești.

În absența unui prejudiciu concret și grav asupra drepturilor procedurale, o eventuală lipsă de notificare formală nu poate fi calificată automat ca o abatere disciplinară.

- Cu privire la respingerea cererilor apărării privind dispunerea expertizelor

Referitor la critica potrivit căreia procurorul a respins cererile apărării, inclusiv solicitarea de: audiere a experților psihologi, dispunerea de expertize suplimentare asupra victimei și asupra învinutului, Colegiul reamintește că soluționarea unor astfel de cereri este atributul discreționar al procurorului în faza urmăririi penale și al instanței în faza de judecată, în funcție de relevanța și necesitatea probelor.

Din conținutul normelor Codului de procedură penală rezultă că procurorul are obligația de a motiva prin ordonanță respingerea cererilor, dar nu este obligat să accepte orice cerere, mai ales în lipsa unor circumstanțe suplimentare relevante.

Mai mult, potrivit art. 295 alin. (4) CPP, respingerea de către procuror a unor cereri nu suprimă dreptul părților de a reitera aceste cereri în instanța de judecată. Acest mecanism procedural protejează pe deplin dreptul la apărare.

Respectiv, nimeni nu a interzis părții apărării să înainteze repetat în instanța de judecată cererea cu acțiunile sus indicate.

Colegiul constată lipsa în acțiunile procurorului a temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

În concluzie, Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorului Vasile Oanța, nu se încadrează în nici una din abaterile disciplinare enumerate în prevederile menționate *supra*.

Colegiul constată că Inspekția procurorilor în cadrul verificărilor suplimentare, a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei și a ținut cont de omisiunile invocate prin Hotărârea CDE nr.3-67/2024 din 26 decembrie 2024.

Astfel, raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspekția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul apreciază că nu se poate reține existența cărorva indici care să contureze săvârșirea de către procurorul în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța, a vreunei abateri disciplinare.

Suplimentar, Colegiul menționează și faptul că, aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile. În cadrul verificării, Inspekția procurorilor corect a ajuns la concluzia că

nu a identificat probe ce să demonstreze că procurorul vizat a acționat cu rea-credință sau contrar legii.

Sub aspectul laturii subiective, se constată că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului.

În cadrul verificărilor nu s-a constatat nici lipsa de imparțialitate din partea procurorului, ori că ar fi acționat cu rea-credință la investigarea și emiterea hotărârii pe cazul dat.

Mai mult, la instrumentarea cauzei penale date, în acțiunile procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța, nu au fost constatate careva acțiuni abuzive sau alte interese personale.

Chiar dacă urmare a verificărilor efectuate de către Colegiu în acțiunile procurorului în procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța au fost constatate unele erori de procedură în cazul efectuării urmăririi penale, acestea nu ating pragul de severitate ce ar cădea sub incidența unor abateri disciplinare urmate de o sancțiune disciplinară.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, pct.77⁶ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016 (cu modificările ulterioare din 24.01.2017, 28.05.2020 și 18.12.2020), Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către procurorul-șef al Secției judiciar-penale Marcel Dimitraș, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 24.01.2025 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vasile Oanța, ca fiind neîntemeiată.

2. Se respinge contestația din xx și xx.xx.2025 formulată de Judecătorul în Judecătoria Orhei, sediul Rezina, Elvira Lavciuc, împotriva aceleiași decizii a Inspecției procurorilor din 24.01.2025, referitoare la încetarea procedurii disciplinare vizând procurorul Vasile Oanța din cadrul Procuraturii raionului Orhei, ca fiind neîntemeiată.

3. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării.

**Președinte al Colegiului de
disciplină și etică**

semnat

Alexandru LOZAN